

Мельничук І. І.

*Канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, обліку та аудиту,
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут,
м. Хмельницький, Україна
irinamykutuk@rambler.ru*

Блазунь Я.Ф.

*Магістр 2-го року навчання
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут,
м. Хмельницький, Україна
yaunk95@mail.ru*

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ЯК ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Обґрунтовано необхідність та завдання проведення аналізу фінансових результатів суб'єкта. Запропоновано модель аналізу фінансових результатів та зауважено на доцільності застосування факторної моделі Ратушної О.П.

Ключові слова: фінансові результати, доходи, витрати, аналіз, модель.

Фінансові результати займають провідне місце в системі управління підприємством, оскільки вони є узагальнюючим показником, що характеризує ефективність і відображає всі аспекти діяльності суб'єкта. Зважаючи на зазначене, відпрацювання методичних питань аналізу фінансового результату є актуальними.

Основна мета проведення аналізу фінансових результатів – підвищення ефективності господарювання і пошук резервів такого підвищення. Крім того, в оцінюванні поточного фінансового стану підприємства особливу роль відіграє його прогноз на перспективу, тобто очікувані параметри фінансового стану.

Тому, вважаємо, що основними завданнями аналізу фінансових результатів є:

- аналіз обґрунтованості плану (прогнозу) досягнення фінансових результатів;
- аналіз і оцінка динаміки показників прибутку і рентабельності; аналіз виконання планових показників з прибутку і рентабельності;
- визначення та вимірювання впливу факторів на відхилення прибутку і рентабельності;

- виявлення резервів підвищення фінансових результатів діяльності підприємств та обґрунтування заходів щодо їх мобілізації;
- аналіз розподілу і використання прибутку.

Інформаційне забезпечення фінансово-господарської діяльності має складну структуру і визначається різними чинниками, а саме: рівнем керівництва, цільовим призначенням інформації, складом користувачів тощо. На рівні підприємства основу інформаційного забезпечення фінансової діяльності становлять бухгалтерські дані. Тому, комплексність проведення аналізу фінансових результатів підприємства можна охарактеризувати за трьома взаємозв'язаними блоками (рис. 1):

- 1) аналіз фінансових результатів діяльності підприємства;
- 2) аналіз фінансового стану підприємства;
- 3) аналіз ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

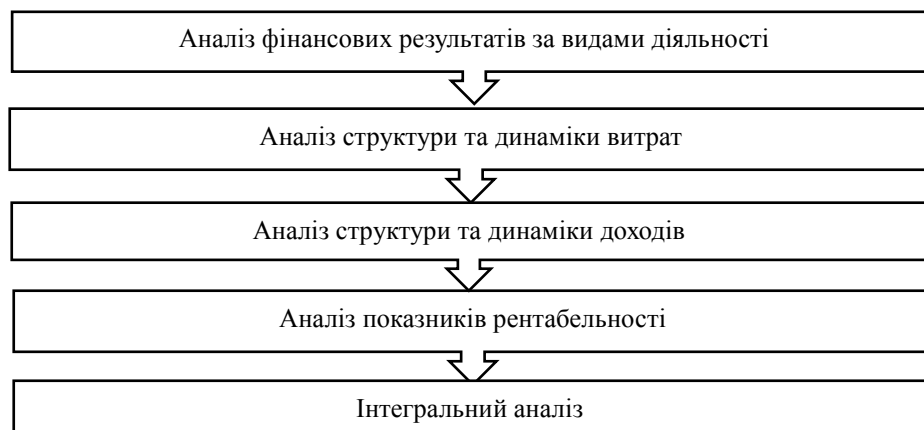

Рисунок 1 – Загальна модель аналізу фінансових результатів діяльності господарюючого суб'єкта

Джерело: складено автором

На першому етапі аналізу фінансових результатів проводиться аналіз їх структури і динаміки за видами діяльності підприємства: операційною, фінансовою, іншою. Наступний крок – аналіз витрат за їх структурою, з характеристикою динаміки їх змін за звітний період проти попереднього. Третій етап – аналіз доходів, який передбачає проведення їх структурно-динамічного аналізу.

Суб'єкти господарювання, які зацікавлені у віддачі від використання ресурсів і вкладеного капіталу, аналізують не лише абсолютну ефективність діяльності підприємства, а й відносну. Для цього співвідносять отриманий ефект із понесеними витратами, тобто розраховують показники рентабельності. При цьому, в процесі оцінки показників рентабельності доцільно провести їх інтегральний аналіз. Для цього, ми пропонуємо використовувати факторну модель Ратушної О.П. [2], а саме:

$$\text{ЧП(З)} = A \times \Phi_{\text{в}} \times \frac{1}{\text{Ппр}} \times \Phi_{\text{оз}} \times \text{Рвв} \times \text{Кчд} \times \text{Кпв} \times \text{Ра} \quad (1.1)$$

де: ЧП – чистий прибуток (збиток); А – середньорічна вартість активів підприємства; $\Phi_{\text{в}}$ – фондівіддача; Ппр – продуктивність праці; $\Phi_{\text{оз}}$ – фондоозброєність; Рвв – валова рентабельність виробничих витрат; Кчд – коефіцієнт окупності чистого доходу; Кпв – коефіцієнт покриття виручки виробничими витратами; Ра – чиста рентабельність активів.

Застосування представленої моделі дозволяє визначити вплив на чистий прибуток (збиток) ресурсного забезпечення підприємства та ефективність їх використання, комерційної рентабельності підприємства та показника чистої рентабельності активів, який характеризує загальну ефективність діяльності підприємства.

Отже, аналіз фінансових результатів не може бути обмежений виключно аналізом прибутку або аналізом чистого грошового потоку. Лише комплексний підхід дасть можливість забезпечити прозорість процесу формування фінансових результатів підприємств та сприятиме своєчасному прийняттю обґрунтованих управлінських рішень у процесі його діяльності.

Список використаних джерел:

1. Мних Є. В. Фінансовий аналіз : підручник / Є. В. Мних, Н. С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с.
2. Ратушна О. П. Факторний аналіз фінансових результатів / О. П. Ратушна // 36. наук. праць Київ. нац. екон. ун-ту імені Вадима Гетьмана. Спец. випуск присвячено 35-річчю кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК. – 2012. – С. 246–251.
3. Яріш П. М. Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності організацій / П. М. Яріш, Ю. В. Касьянова // Управління розвитком. – 2013. – № 4(144). – С. 159–162.

I. Mel'nychuk, Ya. Blazun'. Financial results as an object of economic analysis.

Summary

The necessity and tasks of the analysis of the financial results of the subject are substantiated. The model of the analysis of financial results is proposed and it is noted that it is expedient to use the factor model of Ratushnoyi O.P.

Keywords: financial results, income, expenses, analysis, model.

Мирончук З. П.

Канд. екон. наук, доцент

Львівський національний аграрний університет,

м. Львів, Україна

zoriana-gyulik@ukr.net

Ціцька Н. Є.

Канд. екон. наук, доцент

Львівський національний аграрний університет,

м. Львів, Україна

evqenivna@ukr.net

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В даних тезах розкривається суть і дається визначення екологічного обліку, та екологічних витрат. Вказуються шляхи покращення і необхідності ведення підприємствами обліку екологічних витрат

Ключові слова: екологічний облік, екологічні витрати, навколишнє середовище, виробництво

Екологічний облік на підприємстві – це система виявлення, вимірювання, реєстрації, нагромадження, узагальнення, зберігання, оброблення та підготовки релевантної інформації про діяльність підприємства в галузі природокористування з метою передачі її внутрішнім і зовнішнім користувачам для прийняття оптимальних рішень [1, с. 232].

Поняття екологічного бухгалтерського обліку сьогодні ще не набуло остаточного осмислення як комплексно сформована система знань в економічній теорії та практиці. Але природно, він має стати частиною управлінського обліку [2, с. 35]. На сьогоднішній день необхідно проводити облік екологічного стану розвитку виробництва в сільськогосподарських підприємствах, оскільки екологічні складові мають негативний вплив на стан